

Politik om afslutningen af folkeskolen

Undervisningen i folkeskolen skal skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst og bør afsluttes med en særlig markering af et samlet skoleforløb, hvor eleverne får mulighed for at udfolde de kundskaber og færdigheder, som de har tilegnet sig i fagene. Fag, der hver især, udgør deres eget dannelsesbidrag til folkeskolens samlede formål. Afslutningen af folkeskolen har til formål at sende eleverne godt videre i livet med viden om deres faglige styrker og lyst til videre uddannelse. For at opnå dette er der behov for at ændre de nationale rammer for, hvordan folkeskolen afsluttes.

Nedenfor fremgår Danmarks Lærerforenings bud på, hvordan folkeskolen bør afsluttes.

Danmarks Lærerforening foreslår

➤ **Alle elever i folkeskolen skal vurderes retfærdigt og på et gennemsnitsigt grundlag**

Vurdering af elevernes faglige niveau skal ske på baggrund af fælles forståelser af vurderingskriterier og fagplaner i den danske folkeskole. Det forudsætter en tydelig national ramme for fagenes formål, indhold og vurderingskriterier samt uddannede lærere. En retfærdig vurdering er en central elevrettighed, og et fælles vurderingsgrundlag er centralt for en fælles folkeskole.

➤ **Evaluering og vurdering skal bero på elevernes faglige niveau i undervisningen og foretages af deres lærere**

Ved afslutningen af folkeskolen skal eleverne have en afsluttende vurdering, der afspejler deres faglige niveau i forhold til fagenes formål. Vurderingen bør foretages af deres lærere. Det giver mulighed for en mere helhedsorienteret vurdering af elevens faglige styrker i fagene.

➤ **Skab bedre rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst i folkeskolens undervisning ved at afskaffe folkeskolens afgangsprøver og eksamen**

Det skal være fagenes formål og ikke afgangsprøver, der skal styre undervisningens tilrettelæggelse og motivere eleverne. En folkeskole uden afgangsprøver og eksamen vil bidrage til bedre rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst i folkeskolens undervisning særligt i udskolingen. I folkeskolen skal alle børn stilles lige uanset social baggrund. Ved at afskaffe prøverne kan social ulighed i folkeskolen mindskes, da elever fra hjem med færre ressourcer klarer sig systematisk dårligere til prøverne, uanset at de har samme faglige niveau.

➤ **Gør afslutningen af folkeskolen til en særlig markering**

Ved elevernes afslutning af folkeskolen bør fagene afsluttes med en særlig markering. En markering, der giver eleverne en faglig anerkendelse og mulighed for at vise deres kundskaber og færdigheder, uden at det har afgørende betydning for vurderingen af elevernes samlede faglige niveau og mulighed for optagelse på en ungdomsuddannelse.

➤ **Alle fag bidrager til folkeskolens samlede formål**

Der skal tages højde for, at alle fag udgør et værdifuldt dannelsesbidrag i folkeskolen. I vurderingskriterierne skal der derfor sikres balance - både fagene imellem og i de enkelte fags indholdselementer.

➤ **Tildeling af karakterer i folkeskolen bør ske så sent som muligt i elevernes folkeskoleforløb**

Formativ feedback bør være den dominerende evalueringspraksis i folkeskolen til gavn for undervisningens kvalitet og dermed elevernes udbytte. Derfor skal elever i folkeskolen have så få karakterer som muligt, så sent som muligt. Et karaktersystem skal understøtte et undervisningsmiljø, hvor der er plads til at eksperimentere og stræbe efter mere end det basale pensum.

➤ **Vejledning i forbindelse med overgangen til ungdomsuddannelsen er vigtigere end karakterbestemte optagelseskrav**

Alle elever har ret til at blive optaget på en ungdomsuddannelse. Eleverne skal gennem undervisning og vejledning få forudsætninger for at tage stilling til deres uddannelses-, erhvervs- og karrieremuligheder, så eleverne foretager realistiske valg i forhold til interesser, kundskaber og færdigheder. Dette er en opgave, der skal ske i samarbejde mellem lærerne i folkeskolen og vejlederne i den kommunale ungeindsats/UU-vejledningen.

Kernefortælling om afslutning af folkeskolen

Folkeskolen skal være båret af et undervisningsmiljø, som giver eleverne ro til at udvikle sig i eget tempo uden konstant at skulle præstere eller forholde sig til en fremtid efter skolen. Der skal være rum til at turde fejle og lære af sine fejl uden at føle sig presset af prøver og eksamen. Folkeskolen skal danne rammen om det gode børneliv, hvor alle indgår i værdifulde relationer og fællesskaber og oplever en skoletid, der har værdifuld betydning for deres udvikling.

Evalueringspraksis er et centralt element i god undervisning. Det er den formative evalueringspraksis i undervisningen, der bidrager til elevernes faglige dannelse og alsidige udvikling. Hvis omfanget af præstationsorienterede evalueringsmetoder bliver for dominerende, risikerer det derimod at fremme et fokus på at *præstere* og *bestå* frem for at *forstå* det faglige stof.

Siden 2006 har det været obligatorisk at aflægge nationale prøver som led i afslutningen af folkeskolen. Siden indførelsen af prøver er kravene, til både prøvernes indhold, form og formalia, blevet stadig mere specifikke og omfattende. I samme periode har prøveresultaterne fået afgørende betydning for elevernes optag på en ungdomsuddannelse. I takt med at prøverne er blevet mere omfattende og betydningsfulde, er de blevet mere ressourcekrævende og styrende for undervisningens indhold og form. Når prøvernes indhold og form bliver styrende for undervisningen, risikerer vi at miste blikket for folkeskolens dannelsesopgave og bredere formål, og undervisningen bliver fattigere.

Når der skal udvikles nationale rammer for afslutningen af folkeskolen, bør det bærende princip derfor altid være, at det skal bidrage til et godt undervisningsmiljø samt oplevelse, fordybelse og virkelyst i undervisningen.